

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/108/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813204153
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7813204153.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a sudcov JUDr. Ladislava Duditiša a Mgr. Angeliky Sopoligovej, v právnej veci žalobcu Č. E. W. Y.X.. so sídlom v Č. H., F. X, H. XXX/XXX, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného P. H. Y., advokátom so sídlom v W., P. XX, proti žalovaným, v 1.rade A. W., A.. XX.X.XXXX, naposledy bytom H., X. Č.. XXXX/XX, v 2. rade D. W., A.. X.X.XXXX, naposledy bytom H., X. Č.. XXXX/X, obom zastúpeným opatrovníčkou U. Y. X., zamestnankyňou Okresného súdu Košice-okolie, v konaní o zaplatenie 284.335,44 Kč s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 12C 271/2013-133 zo dňa 24.9.2013 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti vo výroku o zamietnutí žaloby kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 58.841,03 Kč.

Z r u š u j e rozsudok v napadnutej časti vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie 4.041,- Kč a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu titulom istiny 137.660,-Kč kapitalizovaný úrok z úveru vo výške 5.028,46 Kč, kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 58.841,03 Kč, úrok z omeškania vo výške 7,50% zo sumy 137.660,-Kč za čas od 2.4.2013 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovaným uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nehradiť žalobcovi trovy konania vo výške 936,63 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa v tomto konaní domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy vo výške 141.701,-Kč spolu s kapitalizovaným úrokom z úveru vo výške 83.793,41 Kč, kapitalizovaným zákonným úrokom z omeškania vo výške 58.841,03 Kč, úrokom z omeškania vo výške 13,40% ročne zo sumy 140.000,-Kč za obdobie od 2.4.2013 do zaplatenia a zákonného úroku z omeškania vo výške 7,5% ročne zo sumy 141.701,-Kč za obdobie od 2.4.2013 do zaplatenia z toho dôvodu, že žalobca uzavrel so žalovanými dňa 4.10.2008 zmluvu o úvere Č..XXXXXXXXXR, na základe ktorej bol poskytnutý žalovaným spotrebiteľský úver vo výške 140.000,-Kč s tým, že peňažné prostriedky mali byť čerpané ku dňu 6.10.2008. Z bodu 1.5 a 1.6 zmluvy vyplynulo, že vyčerpaný a nesplatený úver bude úročený pevnou úrokovou sadzbou vo výške 13,40% ročne, pričom RPMN predstavovala 16,74% ročne. Za správu úveru boli povinní žalovaní platiť 39,-Kč za každý aj začatý kalendárny mesiac. Žalovaní sa zaviazali splácať úver v 60-mesačných splátkach po 3.216,-Kč vždy k 6.dňu v mesiaci. Prvá splátka mala byť splatná dňom 6.11.2008 a posledná dňa 6.10.2013. Podľa bodu 1.7 zmluvy pre prípad, že klient nedodrží termíny a výšky splátok, bol dohodnutý úrok z omeškania vo výške 15% ročne z dlžných súm. Podľa bodu 1.8 tejto zmluvy žalovaní sa prihlásili k poisteniu, ktoré bolo súčasťou zmluvy pre prípad

smrti, plnej invalidity alebo pracovnej neschopnosti. Poistná zmluva bola uzavretá medzi Č. Y..X.. ako poistníkom a Č.X. F. a.s. ako poistiteľom. Oznámenie o zosplatnení úveru bolo zasielané žalovaným listom zo dňa 6.2.2009, ktorým im bolo oznámené zosplatnenie úveru k tomuto dňu. Súčasne boli vyzvaní na zaplatenie zostávajúcej sumy úveru vrátane príslušenstva a poplatkov podľa Sadzobníka Č. a.s. do 17.2.2009. Žalovaní platobnú povinnosť si nespĺnili ani po zosplatnení úveru, ku dňu 6.2.2009.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka a keďže predmetný úver uzavrel žalobca so žalovanými ako fyzickými osobami nepodnikateľmi, podľa § 52 a nasl. Obč. zákonníka tento úverový vzťah posudzoval ako spotrebiteľský vrátane neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách (§ 53 ods. 5 Obč. zákonníka a ust. § 39 a § 53 ods. 1 Obč. zákonníka. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvého stupňa k záveru, že výška dohodnutých úrokov z úveru je primeraná a porovnateľná s priemernými úrokovými sadzbami úrokových sadzieb poskytnutých bankami a z toho dôvodu úrok im priznal v nezmenenej výške 13,40%. Žalobca sa domáhal zaplatenia úroku z úveru jednak do obdobia zosplatnenia a tiež po zosplatnení istiny. Súd prvého stupňa priznal úrok z úveru len do zosplatnenia, to znamená do 6.2.2009, kedy predstavoval kapitalizovaný úrok sumu 5.828,46 Kč. Keďže úverový právny vzťah spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov, povinnosťou dlžníka je platiť úroky z úveru. Povinnosť klienta splácať úver až do zaplatenia úveru vrátane jeho príslušenstva súd prvého stupňa neakceptoval a to z dôvodu, že pokiaľ dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po zosplatnení úveru už len úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút ako úroky z úveru, pretože úrok z omeškania má sankčnú povahu. Súd prvého stupňa preto uzavrel, že za čas od splatnosti úveru má žalobca právo na úroky z omeškania v zákonnej výške. Akékoľvek navyšovanie úroku z omeškania formou uplatňovania si aj úrokov z úveru po čase zosplatnenia úveru považoval za neprípustné navyšovanie úrokov z omeškania. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa konštatoval, že pokiaľ sa žalobca takýmto spôsobom domáha zaplatenia ďalších úrokov z úveru, po splatnosti úveru, jedná sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku a o rozpor so zákonom, s ust. § 517 ods. 2 OZ, pretože v takomto prípade dochádza k neprípustnému zvýšeniu zákonného limitu. Žalovaní sa nepochybne dostali do omeškania aj so splácaním úveru, žalobca si uplatnil zákonný úrok z omeškania vo výške 7,5% ročne z dlžnej istiny za celkové obdobie od 6.11.2008 do 1.4.2013 v kapitalizovanej výške 58.841,03 Kč, podľa ust. § 1 nariadenia vlády č. 163/2005 Z.z. od 2.4.2013 si uplatnil aj zákonný úrok z omeškania až do zaplatenia dlžnej sumy. Pretože Reposadzba ČNR bola v období prvého dňa omeškania vo výške 0,50% pri pripočítaní 7 percentuálnych bodov celkový úrok priznaný súdom predstavoval uplatnenú výšku 7,50%. Súd prvého stupňa preto priznal jednak zákonný kapitalizovaný úrok z omeškania a rovnako aj úrok z omeškania do celkového zaplatenia dlžnej sumy. Súd prvého stupňa nepriznal v uplatnenej výške poplatky týkajúce sa správy úvery v sume 39,-Kč mesačne spolu za 60 splátok 2.340,-Kč, lebo dospel k záveru, že zmluvné podmienky, ktoré požadujú od spotrebiteľa úhradu poplatku za vedenie úverového účtu sú podmienkami neprijateľnými, nakoľko tieto poplatky nemajú povahu odplaty za konkrétnu zmluvnú službu, poskytovanú bankou a preto nepredstavujú dojednanie týkajúce sa ceny. Služia výhradne záujmom banky a sú určené na sledovanie stavu plnenia úverovej povinnosti dlžníkmi. Z uvedeného dôvodu takéto dojednanie považoval súd prvého stupňa za neprijateľnú podmienku. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca sa dôvodne domáhal zaplatenia istiny 137.666,-Kč, vrátane kapitalizovaného úroku z úveru vo výške 5.828,46 Kč ako aj kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 58.841,03 Kč a úroku z omeškania od 1.4.2013 do zaplatenia vo výške 7,5 % ročne zo sumy 137.660,-Kč. V tejto časti žalobe vyhovel a vo zvyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 2 O.s.p.. V danom prípade mal žalobca úspech čiastočný a to v rozsahu 71%, žalovaný v rozsahu 29%, konečný úspech mal žalobca v rozsahu 42%. V súlade s úkonmi právnej služby a náhrady zaplateného súdneho poplatku priznal žalobcov náhradu pomerných trov vo výške 2.630,07 eur, nepriznal žalobcovi 1 úkon právnej pomoci za vyjadrenie k výzve zo dňa 23.9.2013, pretože v tomto vyjadrení zopakoval svoje stanovisko, ktoré bolo vyjadrené v písomnom stanovisku doručené súdu dňa 20.8.2013.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a to proti výroku, ktorým súd zamietol žalobu v časti požadovaných zmluvných úrokov po zosplatnení úveru, t.j. od 7.2.2009 do zaplatenia, dlžných poplatkov vo výške 1.701,00 Kč ako aj poplatkov vo výške 2340,-Kč. Navrhol zrušiť rozsudok v jeho napadnutej časti a v rozsahu zrušenia vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p., teda že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým záverom a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v dôsledku čoho došlo k zamietnutiu žaloby v časti zmluvných úrokov po

zosplatnení úveru od 7.2.2009 do zaplattenia, k zamietnutiu dlžných poplatkov vo výške 1.701,-Kč a poplatku vo výške 2.340,-Kč a čiastočnému nepriznaniu náhrady trov konania. Žalobca v dôvodoch odvolania akcentoval na ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, v ktorom je upravené odkedy je dlžník povinný platiť úroky z úveru, chýba v ňom však výslovné ustanovenie, ktoré by určovalo dokedy táto povinnosť dlžníka trvá.

Poukázal na dôvod rozhodnutia v obdobnej právnej veci žalobcu, o ktorej rozhodoval Krajský súd v Prešove pod sp.zn. 14Co 83/2012. V dôsledku uvedeného má žalobca za to, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, v dôsledku čoho došlo k zamietnutiu žaloby v časti zmluvných úrokov po zosplatnení úveru od 7.2.2009 do zaplattenia. Poplatok za správu a vedenie úverového účtu podľa žalobcu nie je neprijateľnou podmienkou a neslúži výhradne záujmom banky. Žalobca účtoval žalovanej poplatok za správu a vedenie úverového účtu, čo obsahuje výkon administratívnych a technických úkonov spojených so započítavaním splátok žalovaných na jednotlivé zložky dlhu. Podľa názoru žalobcu tento poplatok má svoj význam, je bežnou praxou všetkých bankových ústavov a má povahu odplaty za konkrétnu službu. Poplatky za výzvy a upomienky, ktoré boli žalovaným účtované boli účtované z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností. Náklady so zasielaním týchto upomienok a výziev nie je možné podľa odvolateľa pričítať na ťarchu žalobcu, keďže k porušeniu zmluvných povinností došlo zo strany žalovaných. Výška poplatkov za predmetné upomienky a výzvy je uvedená v Sadzobníku poplatkov, ktorý bol žalovaným pri podpise zmluvy o úvere odovzdaný. Žalovaným bol v súlade s bodom IV zmluvy o úvere účtovaný za poskytnutie úveru jednorázový poplatok vo výške 50,-Kč, za správu úveru peňažný poplatok vo výške 39,-Kč a v súlade s bodom 1.8. poistenie úveru bol žalovaným účtovaný mesačný poplatok vo výške 117,-Kč.

Opatrovníčka žalovaných sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal žalobca v zákonnej lehote, preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v jeho napadnutej zamietajúcej časti a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je len čiastočne dôvodné.

Odvolací súd rozsudok v súlade s ust. § 156 ods. 1 O.s.p. verejne vyhlásil potom, čo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 3 O.s.p. oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa pokiaľ zamietol žalobu kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 58.841,03 Kč, vec správne právne posúdil. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka (zák.č. 513/1991 Zb.) v dobe poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Odvolací sa stotožňuje s právnym záverom súdu prvého stupňa, že žalobca má nárok na úrok z úveru len do zosplatnenia úveru t.j. do 6.2.2009, kedy kapitalizovaný úrok predstavoval sumu 5.828,46 eur.

Odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo 143/1998 v ktorom Najvyšší súd SR právne uzavrel, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 Obchodného zákonníka).

Odvolací súd preto v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok v napadnutej časti vo výroku o zamietnutí žaloby kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 58.841,03 Kč ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd však dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani pre potvrdenie, ani pre zmenu rozsudku vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplattenie 4.041,-Kč, ktoré predstavuje 3x poplatok za vedenie účtu spolu vo výške 117,-Kč a poplatok za poistenie úveru spolu vo výške 234,-Kč, 1x upomienku vo výške 150,-Kč a 3x výzvu vo výške 1.200,-Kč.

Súd prvého stupňa vôbec nezdôvodnil, prečo zamietol žalobu uplatneného poplatku za poistenie úveru vo výške 234,-Kč, preto v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa je aj nepreskúmateľný. K odvolaniu žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa nepriznal uplatnené poplatky za správu úveru uvádza odvolací súd nasledovné: podľa § 37 ods. 21 zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách, banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa 27f/ úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu, alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 a 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona č. 35c/ alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

Podľa § 122s ods. 1 zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách ustanoveniami tohto zákona sa od 10.6.2013 spravujú aj právne vzťahy upravené týmto zákonom, ktoré vznikli pred 10.júnom 2013; vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky z nich vzniknuté pred 10.júnom 2013 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 9.júna 2013.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že žalobca ako banka bol do 10.júna 2013 oprávnený požadovať aj od spotrebiteľa odplatu za vedenie evidencie alebo správy úverového účtu. Z predmetnej úverovej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi konania dňa 4.10.2008 vyplýva, že priamo v tejto úverovej zmluve v bode 1.5 si účastníci dohodli poplatok za správu úveru vo výške 39,-Kč mesačne. Takto dohodnutý poplatok za správu úveru nemožno považovať za neprijateľnú podmienku v úverovej zmluve podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka, ak ani v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v čase uzatvorenia tejto úverovej zmluvy dňa 4.10.2008 nebola vylúčená možnosť dohodnúť takýto poplatok. Priamo v ust. § 2 písm. e/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa za poplatky považuje akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru alebo úrokov. Teda aj zákon o spotrebiteľských úveroch počíta s takým poplatkom v súvislosti s poskytnutím úveru a to až do 10. júna 2013, kedy novela zákona o bankách v citovanom ustanovení § 37 ods. 21 zakázala banke požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov za vedenie, evidenciu, správu, zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver poskytnutý spotrebiteľom.

Súd prvého stupňa preto nesprávne posúdil uplatnený poplatok za vedenie úverového účtu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a nesprávne rozhodol, ak nepriznal žalobcovi tento poplatok za vedenie úverového účtu.

Odvolací súd preto zrušil rozsudok v napadnutej časti, vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie 4.041,-Kč a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p..

Úlohou súdu prvého stupňa bude doplniť dokazovanie o nároku žalobcu na poplatok za vedenie úverového účtu a poistného plnenia a vo veci v napadnutom rozsahu opätovne rozhodnúť. Zároveň súd prvého stupňa v novom rozhodnutí rozhodne aj trovách konania podľa pomeru úspechu a neúspechu účastníkov konania.

Podľa § 224 ods. 3 O.s.p. súd prvého stupňa v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.